

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်ဥပဒေ
(၂၀၁၂ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၂၀) ။
၁၃၇၃ ခုနှစ်၊ လ ရက်
(၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ လ ရက်)
ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း(၁)

အမည်၊ စတင်အာဏာတည်ခြင်းနှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

- ၁။ (က) ဤဥပဒေကို မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်ဥပဒေဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။
 (ခ) ဤဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်သည့် နေ့ရက်မှ စတင်အာဏာတည်စေရမည်။
- ၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရမည်-
- (က) **နိုင်ငံတော်** ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ဆိုသည်။
  - (ခ) **အစိုးရ**ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ကို ဆိုသည်။
  - (ဂ) **ဝန်ကြီးဌာန** ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာနကို ဆိုသည်။
  - (ဃ) **ဗဟိုဘဏ်** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရတည်ထောင်သည့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ် ကို ဆိုသည်။
  - (င) **ဘဏ်** ဆိုသည်မှာ အများပြည်သူထံမှ အပ်ငွေလက်ခံခြင်း၊ ချေးငွေထုတ်ပေးခြင်း စသည့် ငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်သော ငွေရေး ကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းကို ဆိုသည်။
  - (စ) **ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်း** ဆိုသည်မှာ ငွေချေးလုပ်ငန်းများ၊ ချေးငွေနှင့်ပြည်သူ့ ကြွေးမြီဆိုင်ရာ စာချုပ်စာတမ်းများ၊ ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များ သို့မဟုတ် အခြားခွင့်ပြုထားသည့် ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်များတွင် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုပြုရန် ငွေရေးကြေးရေးအရင်းအမြစ်များကို အခြားပုဂ္ဂိုလ်များထံမှ စုစည်း လျက် ငွေကြေး သို့မဟုတ် အရင်းအနှီးဈေးကွက်များတွင် ကြားဝင်ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက် ပေးရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် နိုင်ငံတော်အတွင်း တည်ထောင်ထားသည့် အဖွဲ့အစည်းကို ဆိုသည်။
  - (ဆ) **အဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ ဗဟိုဘဏ်၏ ဒါရိုက်တာအဖွဲ့ကို ဆိုသည်။

- (ဇ) ဥက္ကဋ္ဌ ဆိုသည်မှာ ဒါရိုက်တာအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌကို ဆိုသည်။
- (ဈ) အဖွဲ့ဝင် ဆိုသည်မှာ ဒါရိုက်တာအဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်ကို ဆိုသည်။
- (ည) ငွေစက္ကူ ဆိုသည်မှာ ဗဟိုဘဏ်က ဤဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ယခင်ကဖြစ်စေ ထုတ်ထားသော တရားဝင်ငွေစက္ကူကို ဆိုသည်။
- (ဋ) ဒင်္ဂါး ဆိုသည်မှာ ဗဟိုဘဏ်က ဤဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ယခင်ကဖြစ်စေ ထုတ်ထားသော တရားဝင်ဒင်္ဂါးနှင့် ငွေအကြွေကို ဆိုသည်။
- (ဌ) နိုင်ငံခြားသုံးငွေ ဟူသောစကားရပ်တွင် အောက်ပါတို့ပါဝင်သည်-
  - (၁) နိုင်ငံခြားသုံးငွေစက္ကူနှင့် ဒင်္ဂါးများ၊
  - (၂) အစိုးရအချင်းချင်းကြား ထူထောင်ထားသော ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံခြားရှိဗဟိုဘဏ်များ၊ ငွေတိုက်များနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်များတွင် ထားရှိသောအပ်ငွေများ၊
  - (၃) နိုင်ငံခြားအစိုးရများ၊ နိုင်ငံခြားငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရအချင်းချင်းကြား ထူထောင်ထားသော ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ ထုတ်ဝေထားသည့် သို့မဟုတ် အာမခံထားသည့် နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ဖော်ပြထားသော ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များနှင့် စာချုပ်စာတမ်းများ၊
  - (၄) တစ်နိုင်ငံမှတစ်နိုင်ငံသို့ ငွေများလွှဲပြောင်းရာတွင် အသုံးပြုသည့် စာချုပ်စာတမ်းများ၊
  - (၅) ပြည်တွင်းဘဏ်များရှိ နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ဖွင့်လှစ်ထားရှိသည့်ငွေစာရင်းများ။
- (ဍ) ရွှေ ဆိုသည်မှာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အပေးအယူပြုလုပ်မှု၌ သတ်မှတ်အသုံးပြုသည့် စံချိန်မီရွှေချောင်း၊ ရွှေတုံးနှင့် ရွှေဒင်္ဂါးများကို ဆိုသည်။
- (ဎ) လှည့်လည်သုံးစွဲငွေ ဆိုသည်မှာ ဗဟိုဘဏ် လက်ဝယ်ရှိ ငွေစက္ကူနှင့်ဒင်္ဂါးများမှအပ လှည့်လည်သုံးစွဲလျက်ရှိသည့် သုံးစွဲငွေကို ဆိုသည်။
- (ဏ) နှစ် ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတော်၏ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ကို ဆိုသည်။
- (တ) ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသောစကားရပ်တွင် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် ဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ရပ်တို့ ပါဝင်သည်။

အခန်း(၂)

တည်ထောင်ခြင်း၊ ရည်မှန်းချက် နှင့် ရည်ရွယ်ချက်

၃။ ဗဟိုဘဏ်ကို ကိုယ်ပိုင်အမည်ဖြင့် စဉ်ဆက်မပြတ် ဆက်ခံဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်၊ တရားစွဲဆိုနိုင်ခွင့်၊ တရားစွဲဆိုခံနိုင်ခွင့်ရှိသော တရားဝင်အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ဤဥပဒေဖြင့် တည်ထောင်သည်။

၄။ ဗဟိုဘဏ်၏ ရုံးချုပ်ကို မြန်မာနိုင်ငံ၏ မြို့တော်တွင် ထားရှိရမည်။ ဗဟိုဘဏ်သည် ပြည်တွင်း တွင်ဖြစ်စေ၊ ပြည်ပတွင်ဖြစ်စေ ဘဏ်ခွဲများနှင့် ကိုယ်စားလှယ်ရုံးခွဲများ ဖွင့်လှစ်နိုင်သည်။

၅။ ဗဟိုဘဏ်၏အဓိကရည်မှန်းချက်မှာ ဈေးနှုန်းများတည်ငြိမ်ရေးကို ထိန်းသိမ်းရန်နှင့် မြန်မာ ကျပ်ငွေတန်ဖိုး ခိုင်ခံ့တည်မြဲစေရန် ဖြစ်သည်။

၆။ ဗဟိုဘဏ်သည် မိမိ၏အဓိကရည်မှန်းချက်နှင့်အညီ အောက်ပါရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) ငွေကြေးတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ငွေရေးကြေးရေးစနစ် တည်ငြိမ်ရေးတို့ကို တိုးမြှင့်ရန်၊
- (ခ) ထိရောက်သော ငွေပေးချေမှုနှင့် စာရင်းရှင်းလင်းမှုစနစ်များ၊ ငွေကြေးလွယ်ကူမှု၊ ကြွေးမြီပေးဆပ်နိုင်မှု၊ ငွေရေးကြေးရေးစနစ်၏ ခိုင်မာမှုကို တိုးတက်ကောင်းမွန် အောင်ဖော်ဆောင်ရန်၊
- (ဂ) အစီအစဉ်တကျ၊ ဟန်ချက်ညီညီနှင့် ရှင်သန်သောစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုကို ဖြစ်ထွန်း စေမည့် ငွေကြေး၊ ချေးငွေနှင့် ငွေရေးကြေးရေးအခြေအနေများကို အားပေး ဖော်ဆောင်ရန်။

၇။ ဗဟိုဘဏ်သည် မိမိ၏အဓိကရည်မှန်းချက်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်များ အောင်မြင်စေရန် နှင့် ဤဥပဒေပါလုပ်ငန်းတာဝန်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဗဟိုဘဏ်တစ်ခုအား အပ်နှင်းလေ့ရှိသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အားလုံးကိုရရှိ၍ ယင်းလုပ်ပိုင်ခွင့်များကို မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် မည်သည့်အဖွဲ့အစည်း၏ စွက်ဖက်မှုကင်းရှင်းစွာဖြင့် လွတ်လပ်စွာကျင့်သုံးဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

အခန်း(၃)

ဗဟိုဘဏ်၏ လုပ်ငန်းတာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

- ၈။ ဗဟိုဘဏ်၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-
  - (က) ငွေကြေးမူဝါဒကို ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
  - (ခ) နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်းမူဝါဒကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊
  - (ဂ) အစိုးရအား နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်းစနစ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကြံပြုခြင်း၊
  - (ဃ) နိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံခြားသုံးသီးသန့်ငွေကို ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊
  - (င) ပြည်တွင်းသုံးစွဲငွေကို တစ်ဦးတည်း ထုတ်ဝေသူအဖြစ်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊
  - (စ) ငွေရေးကြေးရေးစနစ် တည်ငြိမ်ခိုင်မာမှုကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် ကြီးကြပ်ထိန်းကျောင်း ခြင်း၊
  - (ဆ) ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ကြပ်မတ်ကွပ်ကဲခြင်း၊

- (ဇ) ငွေကြေးဈေးကွက်နှင့် နိုင်ငံခြားငွေဈေးကွက်များ စနစ်တကျနှင့် ပြောင့်မတ်မှန်ကန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ထိန်းကျောင်းကွပ်ကဲခြင်း၊
- (ဈ) လုံခြုံစိတ်ချရပြီး ခိုင်မာ၍ စွမ်းဆောင်ရည်ပြည့်ဝသော ပေးချေမှုစနစ်တစ်ရပ် တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ကြပ်မတ်ကွပ်ကဲခြင်း၊
- (ည) ဘဏ်များ၏ နောက်ဆုံးအားထားရာ ငွေချေးသူအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဋ) အစိုးရ၏ငွေစာရင်းများကို ထိန်းသိမ်းပေးခြင်းဖြင့် အစိုးရ၏ဘဏ်အဖြစ်ဆောင်ရွက် ခြင်း၊
- (ဌ) အစိုးရ၏ ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာ အကြံပေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဍ) ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံခြားအစိုးရများနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဘဏ်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဎ) ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအတွက် စာရင်းများဖွင့်လှစ်၍ အပ်ငွေများ လက်ခံခြင်း၊
- (ဏ) ဘဏ်လုပ်ငန်း၊ ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးနယ်ပယ်ရှိ အစိုးရအချင်းချင်းကြား ထူထောင် ထားသောအဖွဲ့အစည်းများတွင် နိုင်ငံတော်၏ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသော အပေးအယူပြုလုပ်မှုများကို ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တာဝန်ဝတ္တရား အားလုံးကို အစိုးရအမည်ဖြင့် တာဝန်ခံဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အစိုးရကိုယ်စား အဆိုပါအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၉။ ဗဟိုဘဏ်သည် အောက်ပါလုပ်ငန်းတာဝန်များကိုလည်း ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်-

- (က) မိမိအတွက် မိမိအမည်ဖြင့် ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များ ထုတ်ဝေခြင်းနှင့် ယင်းငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များကို ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လည်းကောင်း၊ အများပြည်သူနှင့်လည်းကောင်း ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း၊
- (ခ) ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များကို အာမခံရယူ၍ ချေးငွေနှင့် ကြိုတင်ပေးငွေများ ထုတ်ပေးခြင်း၊
- (ဂ) ငွေရေးကြေးရေးဈေးကွက်များတွင် လိုအပ်သလိုဝင်ရောက်ရောင်းဝယ်ခြင်း၊
- (ဃ) ဘဏ်နှင့်ငွေရေးကြေးရေး အဖွဲ့အစည်းများအား လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်လိုင်စင် ထုတ်ပေးခြင်း၊
- (င) မိမိရန်ရှိသောကြွေးမြီအတွက် လက်ခံရရှိသည့် ရွှေပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို ဖြစ်စေ၊ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ ရောင်းချ၍ တန်ဖိုးကိုရယူခြင်း၊
- (စ) မိမိသင့်လျော်သည်ဟုယူဆသော စည်းကမ်းချက်များအရ ပြည်တွင်း၌ဖြစ်စေ၊ ပြည်ပ ၌ ဖြစ်စေ မည်သည့်သုံးစွဲငွေအမျိုးအစားဖြင့်မဆို ငွေချေးယူခွင့်များ ဖန်တီးပေးခြင်း နှင့် အာမခံများထုတ်ပေးခြင်း၊

- (ဆ) ဤဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုရန်ခွင့်ပြုမိန့်တောင်းခံလာသည့်ကိစ္စရပ်များကို အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်း၊
- (ဇ) စာရင်းအင်းများနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူခြင်းနှင့် ပြုစုရေးဆွဲခြင်း၊ အဓိကအားဖြင့် နိုင်ငံခြားငွေပေးငွေယူစာရင်းအင်းများရေးဆွဲခြင်းနှင့် တည်ငြိမ်၍ ကောင်းမွန်သည့် နိုင်ငံခြားငွေပေးငွေယူစာရင်း အခြေအနေတစ်ရပ် ရရှိစေရန် လိုအပ်သောနည်းလမ်းများကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဈ) ဤဥပဒေအရသော်လည်းကောင်း၊ အခြားဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရသော်လည်းကောင်း မိမိအားအပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသော သို့မဟုတ် အကြောင်းသင့်ဆက်စပ် ဖြစ်ပေါ်လာသော လုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခြင်း။

၁၀။ ဗဟိုဘဏ်သည် မိမိ၏လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည်ဟုယူဆသော လုပ်ငန်းဥပစာများနှင့် လုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းတို့ကို ဥပဒေနှင့်အညီရယူခြင်း၊ ငှားရမ်းခြင်း၊ ပြုပြင်ထားရှိခြင်းနှင့် ရောင်းချခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။

၁၁။ ဗဟိုဘဏ်သည် မိမိရရန်ရှိသည့် ကြွေးမြီများအတွက် မြီစားထံမှရရှိသော မည်သည့်အကျိုးတူ ခံစားခွင့်ကိုမဆို ဖြစ်နိုင်သမျှဆောလျင်စွာ ထုခွဲရောင်းချရမည်။

၁၂။ ဗဟိုဘဏ်သည် အောက်ပါတို့ကို မပြုလုပ်ရ-

- (က) ဤဥပဒေအရ ဗဟိုဘဏ်၏လုပ်ငန်းများနှင့် မကိုက်ညီသည့် အမြတ်ရရှိရေးကိုသာ ဦးတည်ဆောင်ရွက်သော ကုမ္ပဏီများ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းများ သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်မှုများကို ဖွဲ့စည်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ယင်းတို့တွင် အစုရှယ်ယာထည့်ဝင်ခြင်း၊
- (ခ) ဤဥပဒေဖြင့် ခွင့်ပြုထားခြင်းများမှတစ်ပါး ချေးငွေအမျိုးမျိုးထုတ်ပေးခြင်း။

အခန်း (၄)

ငွေကြေးတည်ငြိမ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

၁၃။ ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေကြေးတည်ငြိမ်ရေးအတွက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါ ငွေကြေးမူဝါဒဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

- (က) ငွေရေးကြေးရေးဈေးကွက်များတွင် ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များရောင်းဝယ်ခြင်း၊
- (ခ) လျှော့နှုန်းနှင့် တစ်ဆင့်လျှော့နှုန်းတို့ကို သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ဂ) အနည်းဆုံးထားရှိရမည့် သီးသန့်ငွေလိုအပ်ချက်အား သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ဃ) လိုအပ်သည့် အခြားသင့်လျော်သော နည်းလမ်းများ သတ်မှတ်ခြင်း။

၁၄။ ဗဟိုဘဏ်သည် ပုဒ်မ၁၃၊ ပုဒ်မခွဲ(က)အရ ဆောင်ရွက်ရာ၌ ငွေရေးကြေးရေးဈေးကွက်တွင် ရောင်းဝယ်မည့် ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်အမျိုးအစားများနှင့် ချေးငွေအတွက်ရယူမည့် အာမခံ ပစ္စည်းများသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ငွေရေးကြေးရေးဈေးကွက်တွင် ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်မည့် အခြေအနေ များကို အများပြည်သူသို့ ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။

၁၅။ ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများထံမှ အောက်ပါတို့ကို ဝယ်ယူခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း၊ လျှော့နှုန်းဖြင့် လဲလှယ်ခြင်းနှင့် တစ်ဆင့်လျှော့နှုန်းဖြင့်လဲလှယ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက် နိုင်သည်-

- (က) ငွေပေးအမိန့်လက်မှတ်များနှင့် ငွေပေးကတိစာချုပ်များ၊
- (ခ) အများပြည်သူသို့ ထုတ်ဝေရောင်းချထားသော ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များ သို့မဟုတ် အစိုးရက ထုတ်ဝေသည့် သို့မဟုတ် အာမခံသည့် အခြားငွေချေးသက်သေ ခံလက်မှတ်များ၊
- (ဂ) ဗဟိုဘဏ်က ထုတ်ဝေထားသော ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာစာချုပ်စာတမ်းများ။

၁၆။ ဗဟိုဘဏ်သည် မိမိ၏လျှော့နှုန်းများ၊ တစ်ဆင့်လျှော့နှုန်းများနှင့် ချေးငွေအပေါ် အတိုးနှုန်း များကို အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်ကြေညာရမည်။

၁၇။ ဗဟိုဘဏ်သည် အပ်ငွေအမျိုးမျိုးနှင့် အလားတူပေးရန်တာဝန်များအတွက် သီးသန့်ငွေအချိုး များကို သတ်မှတ်နိုင်သည့်အပြင် ယင်းတို့ကိုတွက်ချက်သည့်နည်းလမ်းကိုလည်း သတ်မှတ်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ယင်းလိုအပ်သောအချိုးများနှင့် တွက်ချက်သည့်နည်းလမ်းတို့သည် အမျိုးတူအဖွဲ့အစည်း အားလုံးအတွက် တစ်ပြေးညီဖြစ်စေရမည်။

၁၈။ ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအား ယင်းတို့၏အပ်ငွေများနှင့် အလားတူ ပေးရန် တာဝန်များအတွက် သီးသန့်ငွေများကို ငွေသားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဗဟိုဘဏ်ရှိ အပ်ငွေများဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ယင်းနှစ်ရပ်ပေါင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ဗဟိုဘဏ်က အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်သည့် အချိုးအစား အတိုင်း ထားရှိစေရမည်။

၁၉။ ဘဏ်တစ်ခုအတွက် လိုအပ်သောသီးသန့်ငွေသည် ယင်း၏စုစုပေါင်းပေးရန် တာဝန်များ၏ ၃၅ ရာခိုင်နှုန်းထက်မပိုစေရ။ သို့ရာတွင် ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု မြင့်မားနေသည်ဟု ယူဆလျှင် လိုအပ်သောသီးသန့်ငွေ အများဆုံးထားရှိရမည့် ၃၅ ရာခိုင်နှုန်း ကန့်သတ်ချက်ကို တိုးမြှင့်နိုင်သည်။ ဤသို့သောကိစ္စရပ်၌ ၃၅ ရာခိုင်နှုန်း ကန့်သတ်ချက်ထက် ကျော်လွန်သည့် လိုအပ်သောသီးသန့်ငွေအပေါ်တွင် ဗဟိုဘဏ်က အတိုးပေးရမည်။ သို့ရာတွင် ယင်းအတိုးနှုန်းသည် ဗဟိုဘဏ်၏ အနည်းဆုံးလျှော့နှုန်းထက် မပိုစေရ။

၂၀။ အနည်းဆုံးထားရှိရမည့် သီးသန့်ငွေလိုအပ်ချက်များ၏ ပြောင်းလဲမှုများသည် အဖွဲ့က သတ်မှတ်သည့်နေ့မှစ၍ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေရမည်။ သို့ရာတွင် ယင်းသတ်မှတ်နေ့ရက်သည် ဗဟိုဘဏ်က ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်သည့်နေ့မှ ၁၄ ရက်ထက် မစောသောရက် ဖြစ်ရမည်။

၂၁။ ဗဟိုဘဏ်သည် ပုဒ်မ ၁၇ နှင့် ပုဒ်မ ၁၈ တို့အရ သတ်မှတ်ပေးသည့်အချိုးနှင့်အညီ လိုအပ်သောသီးသန့်ငွေထားရှိရန် ပျက်ကွက်သည့်ဘဏ် သို့မဟုတ် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်း တစ်ခုခုထံမှ ယင်း၏ လိုအပ်သောသီးသန့်ငွေ ပြည့်မီစေရန် လျော့နည်းသည့် ငွေပမာဏအပေါ်တွင် ဒဏ်ကြေးသတ်မှတ်၍ တောင်းခံရယူနိုင်သည်။

၂၂။ ဗဟိုဘဏ်သည် ယင်း၏ရည်ရွယ်ချက်များ ပြည့်မီစွာအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် အခြားသင့်လျော်သော ငွေကြေးမူဝါဒဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကို သတ်မှတ်အသုံးပြုနိုင်သည်။ ယင်းသို့ သတ်မှတ်ရာတွင် အဖွဲ့ဝင်အများစု၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့်သာ သတ်မှတ်ရမည်။

အခန်း (၅)

နိုင်ငံခြားသုံးငွေနှင့် နိုင်ငံခြားသုံးသီးသန့်ငွေစီမံခန့်ခွဲမှု

၂၃။ ဗဟိုဘဏ်၏ အကြံပြုချက်ဖြင့် အစိုးရသည် နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်းစနစ်ကို သတ်မှတ်ရမည်။

၂၄။ ဗဟိုဘဏ်သည် အစိုးရ၏ အကြံပြုချက်ရယူ၍ နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်းမူဝါဒကို သတ်မှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရမည်။

၂၅။ ဗဟိုဘဏ်သည် အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ အောက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

- (က) ရွှေ သို့မဟုတ် အခြားအဖိုးတန်သတ္တုများကို ဝယ်ယူခြင်း၊ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း၊ ရောင်းချခြင်းနှင့် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း၊
- (ခ) နိုင်ငံခြားသုံးငွေအပေးအယူပြုလုပ်မှုများတွင် အများအသုံးပြုသော မည်သည့်စာချုပ် စာတမ်းများဖြင့်မဆို အသုံးပြု၍ နိုင်ငံခြားငွေကြေးများကို ဝယ်ယူခြင်း၊ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း၊ ရောင်းချခြင်းနှင့် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း၊
- (ဂ) နိုင်ငံခြားအစိုးရများ သို့မဟုတ် အစိုးရအချင်းချင်းကြား ထူထောင်ထားသော ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများက ထုတ်ဝေသည့် သို့မဟုတ် အာမခံသည့် ငွေတိုက်လက်မှတ်များနှင့် အခြားငွေချေး သက်သေခံလက်မှတ်များ သို့မဟုတ် အဆိုပါ

အစိုးရအချင်းချင်းကြား ထူထောင်ထားသော ငွေရေးကြေးရေး အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ယင်းတို့၏ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အသင်းအဖွဲ့များက ထုတ်ဝေ သော အစုရှယ်ယာများ သို့မဟုတ် ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များကို ဝယ်ယူခြင်း၊ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း ရောင်းချခြင်း နှင့် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း၊

- (ဃ) ပြည်ပရှိ အစိုးရအချင်းချင်းကြား ထူထောင်ထားသော ငွေရေးကြေးရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဗဟိုဘဏ်များ၊ ငွေကြေးအာဏာပိုင်များနှင့် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့ အစည်းများတွင် ငွေစာရင်းများကို ဖွင့်လှစ်ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊
- (င) ပြည်ပရှိ အစိုးရအချင်းချင်းကြား ထူထောင်ထားသော ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ဗဟိုဘဏ်များ၊ ငွေကြေးအာဏာပိုင်များနှင့် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ နိုင်ငံခြားအစိုးရများ နှင့်ယင်းတို့အား ကိုယ်စားပြုသူများအတွက် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် သို့မဟုတ် ဆက်သွယ်သူအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ငွေစာရင်းများကို ဖွင့်လှစ်ထိန်းသိမ်းပေးခြင်း၊
- (စ) အစိုးရအဖွဲ့၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ဗဟိုဘဏ်ကသင့်လျော်သည်ဟုယူဆသော စည်းကမ်း ချက်များနှင့်အညီ မည်သည့်နိုင်ငံခြားငွေကြေးဖြင့်မဆို ငွေချေးယူခြင်း နှင့် အဆိုပါ ချေးငွေများအတွက် အာမခံပေးခြင်း။

၂၆။ ဗဟိုဘဏ်သည် မိမိကိုယ်ပိုင်အမည်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရကိုယ်စားဖြစ်စေ၊ အစိုးရအတွက်နှင့် အစိုးရ၏အမိန့်အရဖြစ်စေ ပြည်ပတွင်တည်ထောင်ထားသည့် အများပိုင်နှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် မျိုးတူ ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ငွေပေးချေမှုနှင့် စာရင်းရှင်းလင်းမှုသဘောတူညီချက်များကို သော်လည်းကောင်း၊ တူညီသောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အခြားသဘောတူစာချုပ်များကိုသော်လည်းကောင်း ချုပ်ဆိုနိုင်သည်။

၂၇။ ဗဟိုဘဏ်သည် အခါအားလျော်စွာသတ်မှတ်သည့် စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာရန်ပိုင်ခွင့်များနှင့် ဆက်နွယ်နေသောငွေဖြစ်လွယ်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုတို့ကို ထိုက်သင့် သလို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ အောက်ပါတို့အနက် အချို့အဝက်သော်လည်းကောင်း၊ အားလုံးသော် လည်းကောင်း ပါဝင်သည့် နိုင်ငံခြားသုံးသီးသန့်ငွေကို ထိန်းသိမ်း ထားရှိရန် နှင့်စီမံခန့်ခွဲရန် တာဝန်ယူရမည်-

- (က) ရွှေ၊
- (ခ) နိုင်ငံခြားသုံးငွေ၊
- (ဂ) ဤပုဒ်မပါ ကိစ္စရပ်များအတွက် ဗဟိုဘဏ်က သဘောတူလက်ခံနိုင်သည့် နိုင်ငံခြား ငွေကြေးအမျိုးအစားနှင့် သဘောတူလက်ခံနိုင်သည့် ဒေသများတွင်ပေးချေရမည့် ငွေပေးအမိန့်လက်မှတ်များနှင့် ငွေပေးကတိစာချုပ်များ၊

(ဃ) အောက်ပါတို့အပါအဝင်ဖြစ်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအသိအမှတ်ပြု သီးသန့်ငွေ ရရန်ပိုင်ခွင့်-

- (၁) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ရှိ နိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံခြားသုံး သီးသန့်ငွေပိုင်ဆိုင်မှု၊
- (၂) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ရှိ နိုင်ငံတော်၏ အထူးထုတ်ယူခွင့် များပိုင်ဆိုင်မှု။

၂၈။ (က) ဗဟိုဘဏ်သည် ပုဒ်မ ၂၇ အရ ထိန်းသိမ်းထားရှိသည့် နိုင်ငံခြားသုံး သီးသန့်ငွေကို နိုင်ငံတော်၏ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အပေးအယူပြုလုပ်မှုများအတွက် လုံလောက် သည်ဟု ဗဟိုဘဏ်က ယူဆသည့်ပမာဏနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းထားရှိနိုင်ရန် အစွမ်း ကုန်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) နိုင်ငံခြားသုံးသီးသန့်ငွေ ကျဆင်းလာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်၏ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အပေးအယူပြုလုပ်မှုများအတွက် ယင်းနိုင်ငံခြားသုံးသီးသန့်ငွေ၏ လုံလောက်မှုမှာ စိတ်မချရသည့် အတိုင်းအတာအထိ ကျဆင်းမည့်အန္တရာယ်ရှိသည်ဟု ဗဟိုဘဏ်ကယူဆလျှင်သော်လည်းကောင်း ဗဟိုဘဏ်သည် နိုင်ငံခြားသုံးသီးသန့်ငွေ အခြေအနေနှင့် အဆိုပါကျဆင်းမှုကိုဖြစ်စေသော သို့မဟုတ် ဖြစ်စေနိုင်သော အကြောင်း အချက်အလက်များ၊ ယင်းအခြေအနေကို ကုစားမှုပြုနိုင်ရန် သင့်လျော် သည်ဟုယူဆသော အဆိုပြုချက်များပါရှိသည့် အစီရင်ခံစာကို အစိုးရထံ တင်ပြ ရမည်။

(ဂ) ပုံမှန်အခြေအနေရရှိပြီဟု ယူဆသည့်အချိန်အထိ ဗဟိုဘဏ်သည် အဆိုပြုချက်နှင့် အစီရင်ခံစာကို တစ်ကြိမ်လျှင်သုံးလထက် မကျော်လွန်စေဘဲ အစိုးရထံ ဆက်လက် အစီရင်ခံတင်ပြရမည်။

၂၉။ ဗဟိုဘဏ်သည် နိုင်ငံတော်ကအခါအားလျော်စွာ တင်ရှိလာနိုင်မည့် ပြည်ပကြွေးမြီများ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်းကို စည်းကမ်းချက်များ၊ အခြားအချက်အလက် များနှင့်တကွ အစိုးရထံ အကြံပြုတင်ပြနိုင်သည်။ ထိုသို့တင်ပြနိုင်ရန် ဗဟိုဘဏ်သည် နိုင်ငံတော်က ချေးယူထားသော သို့မဟုတ် အာမခံထားသော နိုင်ငံခြားကြွေးမြီအားလုံး၏ နောက်ဆုံးလက်ကျန် စာရင်းများကို ဝန်ကြီးဌာနမှ တောင်းခံရယူနိုင်သည်။

၃၀။ ဗဟိုဘဏ်သည် နိုင်ငံခြားသုံးငွေစီမံခန့်ခွဲခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေများအား ကိုင်တွယ်ကျင့်သုံးရမည်။ ယင်းသို့ ကိုင်တွယ်ကျင့်သုံးရာတွင် အောက်ပါ လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်-

- (က) နိုင်ငံခြားသုံးငွေများ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအား လုပ်ငန်းလိုင်စင် ထုတ်ပေးခြင်း၊ လုပ်ငန်းလိုင်စင်ရုပ်သိမ်းခြင်း၊ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ကြပ်မတ်ကွပ်ကဲခြင်း၊
- (ခ) နိုင်ငံခြားသုံးငွေလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိသူများ လက်ဝယ်တွင်ထားရှိနိုင်သည့် နိုင်ငံခြားသုံးငွေရရန်ပိုင်ခွင့်များ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ပေးခြင်း၊
- (ဂ) နိုင်ငံခြားသုံးငွေ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အသားတင် နိုင်ငံခြားသုံးငွေ ပမာဏကို ကန့်သတ်မှုများ ပြုလုပ်ရာတွင် ငွေကြေးတစ်မျိုးချင်းသော်လည်းကောင်း၊ ငွေကြေးအားလုံးစုပေါင်း၍သော်လည်းကောင်း သတ်မှတ်ခြင်း၊ ထို့ပြင် ယင်းတို့၏ ပြည်ပကြွေးမြီပမာဏနှင့် အခြားလိုအပ်ချက်များကို ကန့်သတ်ခြင်း။

အခန်း(၆)
သုံးစွဲငွေထုတ်ဝေခြင်း

၃၁။ ပြည်တွင်းသုံးငွေ၏ အခြေခံယူနစ်သည် ‘ကျပ်’ ဖြစ်ရမည်။ ငွေတစ်ကျပ်ကို အပိုင်းတစ်ရာပိုင်း၍ တစ်ပိုင်းကို တစ်ပြားဟုခေါ်ရမည်။ ထိုသုံးငွေများအတွက် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ သင်္ကေတများသည် “K” နှင့် “P” ဟု အသီးသီးဖြစ်ရမည်။

၃၂။ ဗဟိုဘဏ်တစ်ဦးတည်းကသာလျှင် ငွေစက္ကူနှင့် ဒင်္ဂါးများ ထုတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ဗဟိုဘဏ်မှ ထုတ်သော ငွေစက္ကူများနှင့်ဒင်္ဂါးများသည် နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံးတွင် တရားဝင်ငွေအဖြစ် တည်ရှိစေရမည်။

၃၃။ ဥပဒေနှင့်အညီငွေကြေးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သို့မဟုတ် ငွေကြေးဖြင့်ပေးရန်ရှိသည့် စာချုပ်စာတမ်း၊ အပေးအယူပြုလုပ်မှု သို့မဟုတ် ကြွေးမြီတာဝန်တစ်ခုခုတွင် နိုင်ငံခြားသုံးငွေဖြင့် ပြုလုပ်ကြောင်း အတိအလင်းသဘောတူညီချက်မရှိခဲ့လျှင် ယင်းကိုနိုင်ငံတော်အတွင်းတွင် ကျပ်ငွေဖြင့် ပြုလုပ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၃၄။ ဗဟိုဘဏ်မှတစ်ပါး မည်သူမဆို အသွင်အပြင်သဏ္ဍာန်အားဖြင့် တရားဝင်သုံးစွဲငွေ ကဲ့သို့ အသုံးချနိုင်သော ငွေစက္ကူများ၊ဒင်္ဂါးများ သို့မဟုတ် တောင်းဆိုသည့်အခါ ကိုင်ဆောင်သူသို့ ပေးချေရမည်ဖြစ်သော စာချုပ်စာတမ်းတစ်မျိုးမျိုး သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထုများကို ထုတ်လုပ်သုံးစွဲလျှင် ဤဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ်ကျခံစေနိုင်သောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ လက်ဝယ်ရှိသူက

တောင်းဆိုသည့်အခါ ငွေပေးချေရမည့်ချက်လက်မှတ်များနှင့် ငွေလွှဲလက်မှတ်များကို ဤပုဒ်မ အလို့ငှာ ငွေစက္ကူကဲ့သို့ အသုံးပြုနိုင်သော စာချုပ်စာတမ်းများဟူ၍ မမှတ်ယူရ။

၃၅။ ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေစက္ကူများပုံနှိပ်ခြင်း၊ ဒင်္ဂါးများ သွန်းလောင်းခြင်း၊ ထုတ်ဝေရန် ထားရှိသည့် ငွေစက္ကူများနှင့် ဒင်္ဂါးများကို လုံခြုံစွာသိုလှောင်ထားရှိခြင်း နှင့် ငွေစက္ကူပုံနှိပ် ပလိပ်ပြားများ၊ ဒင်္ဂါးညှပ်ပုံများနှင့် ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းထားသည့် ငွေစက္ကူများနှင့် ဒင်္ဂါးများကို လိုအပ်သလို သိုလှောင်ခြင်းနှင့် ဖျက်ဆီးခြင်းတို့အတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၆။ ငွေစက္ကူများနှင့် ဒင်္ဂါးများ၏ တန်ဖိုး၊ အဆင်အပြင်၊ ဖွဲ့စည်းပါဝင်သည့်ဝတ္ထုပစ္စည်းနှင့် အခြား ခွဲခြားနိုင်သည့်လက္ခဏာများသည် အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ဗဟိုဘဏ်က သတ်မှတ်သည့်အတိုင်း ဖြစ်ရမည်။

၃၇။ ဗဟိုဘဏ်သည် မည်သည့် လှည့်လည်သုံးစွဲငွေကိုမဆို ရုပ်သိမ်းရန်လိုအပ်ပါက အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အများပြည်သူသို့ ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်၍ ကြိုတင်အသိပေးပြီး ယင်းငွေစက္ကူများ သို့မဟုတ် ဒင်္ဂါးများအတွက် တန်ဖိုးအလိုက် လဲလှယ်ပေး၍ ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။ ကြေညာချက်ပါ သတ်မှတ်ရက်ကုန်ဆုံးသည့်အခါတွင် ယင်းကြေညာချက်ဖြင့် ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းမည့်ငွေစက္ကူများ သို့မဟုတ် ဒင်္ဂါးများသည် တရားဝင်ငွေအဖြစ်မှ ရပ်စဲပြီးဖြစ်ရမည်။ သို့ရာတွင် ဗဟိုဘဏ်က ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်သည့်နေ့မှစ၍ ငါးနှစ်ထက် မများသော ကာလအပိုင်းအခြားကို သတ်မှတ် ပေးပြီး ယင်းအချိန်ကာလအတွင်း အဆိုပါငွေစက္ကူများ သို့မဟုတ် ဒင်္ဂါးများတန်ဖိုးကို တင်ပြ လဲလှယ်နိုင်ခွင့်ရှိရမည်။

- ၃၈။ (က) ဗဟိုဘဏ်သည် ထုတ်ဝေထားသည့် သုံးစွဲငွေ လက်ဝယ်ရှိသူများကတောင်းခံပါက တန်ဖိုးအလိုက်လဲလှယ်ပေးရမည်။
- (ခ) တရားဝင်သုံးစွဲလျက်ရှိသော ငွေစက္ကူနှင့်ဒင်္ဂါးများကို အခြားတန်ဖိုးအမျိုးအစား ဖြစ်သော တရားဝင်ငွေစက္ကူ သို့မဟုတ် ဒင်္ဂါးများဖြင့်လဲလှယ်ရန် တောင်းဆိုသည့်အခါ ဘဏ်များသည် အခမဲ့ လဲလှယ်ပေးရမည်။
- (ဂ) တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်တွင် မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ ပျောက်ဆုံးသော သို့မဟုတ် ခိုးရာပါသော သို့မဟုတ် ချွတ်ယွင်းသော သို့မဟုတ် ပုံသဏ္ဍာန်ပျက်သော ငွေစက္ကူ နှင့် ဒင်္ဂါးတစ်ခုခု၏တန်ဖိုးကို ဗဟိုဘဏ်ထံမှရပိုင်ခွင့်အဖြစ် မည်သူမျှတောင်းဆိုခွင့် မရှိစေရ။ သို့ရာတွင် ချွတ်ယွင်းသော သို့မဟုတ် ပုံသဏ္ဍာန်ပျက်သော ငွေစက္ကူနှင့် ဒင်္ဂါးတန်ဖိုးကို လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ စိစစ်၍ ပြန်လည်ထုတ်ပေးနိုင်သည်။

အခန်း (၇)

ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

၃၉။ ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်ရေးအတွက် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအား လိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် ရုပ်သိမ်းခြင်း၊ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ကြပ်မတ်ကွပ်ကဲခြင်းတို့ကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရမည်။ ထို့ပြင် ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယင်းတို့၏ ကြွေးမြီပေးဆပ်နိုင်မှုနှင့် လုပ်ငန်းခိုင်မာမှုတို့ ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် လိုအပ်သလို ညွှန်ကြားနိုင်သည်။

၄၀။ ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအား ကြီးကြပ်စစ်ဆေးရာတွင် မိမိ၏ ဝန်ထမ်းများကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဗဟိုဘဏ်က တာဝန်ပေးအပ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်များကိုသော်လည်းကောင်း အောက်ပါအတိုင်း တာဝန်ပေးအပ်ဆောင်ရွက်စေနိုင်သည်-

- (က) ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ငန်းခွင်သို့ အခါအားလျော်စွာ သွားရောက်၍ စာရင်းများ၊ စာရင်းစာအုပ်များ၊ အထောက်အထားစာရွက်စာတမ်းများနှင့် အခြားမှတ်တမ်းများအားစစ်ဆေးခြင်း၊
- (ခ) ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကာလအလိုက် စာရင်းများ၊ မှတ်တမ်းများနှင့် သတင်းအချက်အလက်များကို ၎င်းတို့ထံမှရယူ၍ စစ်ဆေးခြင်း။

၄၁။ (က) ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် ဗဟိုဘဏ်က ယင်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှာ လိုအပ်မည့်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ကာလအပိုင်းအခြားအလိုက် တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း ပေးပို့ရမည်။

(ခ) ဗဟိုဘဏ်သည် ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ပေးပို့ရရှိထားသော အချက်အလက်အားလုံးကို သော်လည်းကောင်း၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုသော်လည်းကောင်း သင့်လျော်သည်ဟု ယူဆသည့် ကာလအပိုင်းအခြားများတွင် တစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်း ထုတ်ပြန်ကြေညာနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အများပြည်သူနှင့်မသက်ဆိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များကိုမူ ထုတ်ဖော်ကြေညာခြင်းမပြုရ။

၄၂။ ဗဟိုဘဏ်သည် အခြားငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများကို ကြပ်မတ်ကွပ်ကဲစစ်ဆေးသည့် အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများထံမှလည်း လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များ တောင်းယူနိုင်သည်။

၄၃။ ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်ရေးအတွက် လိုအပ်သည်ဟုယူဆပါက ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းကိုဖြစ်စေ၊ ယင်းမှတာဝန်ရှိသူပုဂ္ဂိုလ်ကိုဖြစ်စေ ငွေရေးကြေးရေး တည်ငြိမ်ရေးအတွက် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို ကာကွယ်ရေး သို့မဟုတ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ရန် စာဖြင့်ညွှန်ကြားချက်ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

၄၄။ ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုးအပါအဝင် ငွေရေးကြေးရေးအချိုးများနှင့် ယင်းတို့ကို တွက်ချက်သည့်နည်းလမ်းများကို လိုအပ်သလို သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၄၅။ ဗဟိုဘဏ်က သတ်မှတ်သည့် ငွေရေးကြေးရေးအချိုးများကို လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်သော မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းမဆို ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ လည်းကောင်း၊ ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အခြားဥပဒေများအရ လည်းကောင်း ဒဏ်ကြေးတပ်ရိုက်ခြင်းအပါအဝင် စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာပြစ်ဒဏ်များ ကျခံစေရမည်။

၄၆။ ပုဒ်မ ၂၁ အရ ဗဟိုဘဏ်၏ အရေးယူဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုခုသည် အမျိုးတူ ငွေရေးကြေးရေး အဖွဲ့အစည်းအားလုံးကို ခွဲခြားခြင်းမပြုဘဲ တစ်ပြေးညီဖြစ်စေရမည်။ ထို့ပြင် အရေးယူ ဆောင်ရွက်မှု သည် နောက်ကြောင်းပြန် အကျိုးသက်ရောက်ခြင်းမရှိစေရ။

၄၇။ ဗဟိုဘဏ်သည် လိုအပ်သည်ဟုယူဆပါက ချေးငွေဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များ သို့မဟုတ် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်း၏ ဖောက်သည်များ၏ ငွေချေးရန်ထိုက်တန်မှုကို အကဲဖြတ် သုံးသပ်ရန်အတွက် ဆီလျော်သက်ဆိုင်သော အခြားသတင်းအချက်အလက်များကို စုစည်းနိုင်ရန်နှင့် စုစည်းရရှိသည့်သတင်းအချက်အလက်များကို ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ အသိပေးနိုင်ရန် ချေးငွေသတင်းအချက်အလက်ဌာနကို တည်ထောင်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

အခန်း(၈)

ငွေကြေးဈေးကွက်နှင့် နိုင်ငံခြားငွေဈေးကွက်ကို ကြီးကြပ်ထိန်းကျောင်းခြင်း

၄၈။ ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေကြေးဈေးကွက်နှင့် နိုင်ငံခြားငွေဈေးကွက်လုပ်ငန်းများ စနစ်တကျ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ထိန်းသိမ်းရန် ကြပ်မတ်ကွပ်ကဲခြင်းနှင့် ထိုသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ် သော စံနှုန်းများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ သို့မဟုတ် လမ်းညွှန်ချက်များကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

၄၉။ ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေကြေးဈေးကွက်နှင့် နိုင်ငံခြားငွေဈေးကွက်အား ကြီးကြပ်ထိန်းကျောင်း ရာတွင် ဗဟိုဘဏ်၏ ဝန်ထမ်းများသော်လည်းကောင်း၊ ဗဟိုဘဏ်မှ တာဝန်ပေးအပ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်များကသော်လည်းကောင်း အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

- (က) ငွေကြေးဈေးကွက်နှင့် နိုင်ငံခြားငွေဈေးကွက်တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသည့် ပုဂ္ဂိုလ် များ၏ လုပ်ငန်းခွင်သို့ အခါအားလျော်စွာ သွားရောက်၍ စာရင်းများ၊ စာရင်းစာအုပ် များ၊ စာရွက်စာတမ်းများနှင့် အခြားမှတ်တမ်းများ စစ်ဆေးခြင်း၊
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)ပါ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ကာလအလိုက် စာရင်းများ၊ မှတ်တမ်းများနှင့် သတင်း အချက်အလက်များကို ၎င်းတို့ထံမှရယူ၍ စစ်ဆေးခြင်း။

၅၀။ (က) ငွေကြေးဈေးကွက်နှင့် နိုင်ငံခြားငွေဈေးကွက်တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဗဟိုဘဏ်က ယင်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှာ လိုအပ်မည့် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို သတ်မှတ် ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ကာလ အပိုင်းအခြားအလိုက် တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း ပေးပို့ရမည်။

(ခ) ဗဟိုဘဏ်သည် ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ပေးပို့ရရှိထားသော အချက်အလက်အားလုံးကို သော်လည်းကောင်း၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုသော်လည်းကောင်း သင့်လျော်သည်ဟု ယူဆသည့် ကာလအပိုင်းအခြားများတွင် တစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်း ထုတ်ပြန် ကြေညာနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အများပြည်သူနှင့်မသက်ဆိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များကိုမူ ထုတ်ဖော်ကြေညာခြင်းမပြုရ။

အခန်း(၉)

ငွေပေးချေမှုနှင့် စာရင်းရှင်းလင်းမှုစနစ်အား ကြီးကြပ်ထိန်းကျောင်းခြင်း

၅၁။ ဗဟိုဘဏ်သည် ဤဥပဒေနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာဥပဒေပါ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ငွေပေးချေမှုစနစ်အား လုံခြုံမှုနှင့်ထိရောက်မှုရှိစေရန် ကြပ်မတ်ထိန်းကျောင်းရေးအတွက် ကြပ်မတ် ကွပ်ကဲခြင်း၊ လိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ထိန်းကျောင်းခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

၅၂။ ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပူးပေါင်း၍ ချက်လက်မှတ်များ နှင့် ငွေပေးချေမှုအဖြစ်အသုံးပြုသည့် အခြားစာချုပ်စာတမ်းများကို စာရင်းရှင်းလင်းပေးရန် စာရင်း ရှင်းလင်းရေးအဖွဲ့များကို လိုအပ်သည့်နေရာများတွင် ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၅၃။ ငွေပေးချေမှုနှင့်စာရင်းရှင်းလင်းမှုလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ သည် ဗဟိုဘဏ်က အခါအားလျော်စွာထုတ်ပြန်သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၅၄။ ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေပေးချေမှုနှင့်စာရင်းရှင်းလင်းမှုလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်ထိန်းကျောင်းရာတွင် ဗဟိုဘဏ်၏ ဝန်ထမ်းများကသော်လည်းကောင်း၊ ဗဟိုဘဏ်မှ ခန့်အပ်တာဝန်ပေးအပ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်များကသော်လည်းကောင်း အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

- (က) ငွေပေးချေမှုနှင့် စာရင်းရှင်းလင်းမှုလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ လုပ်ငန်းခွင်သို့ အခါအားလျော်စွာ သွားရောက်၍ စာရင်းများ၊ စာရင်းစာအုပ်များ၊ စာရွက်စာတမ်းများနှင့် အခြားမှတ်တမ်းများစစ်ဆေးခြင်း၊
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)ပါ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ကာလအလိုက် စာရင်းများ၊ မှတ်တမ်းများနှင့် သတင်းအချက်အလက်များကို ၎င်းတို့ထံမှယူ၍ စစ်ဆေးခြင်း။

၅၅။ (က) ငွေပေးချေမှုနှင့် စာရင်းရှင်းလင်းမှုလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဗဟိုဘဏ်က ယင်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ရန် အလို့ငှာ လိုအပ်မည့် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ကာလအပိုင်းအခြားအလိုက် တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း ပေးပို့ရမည်။

(ခ) ဗဟိုဘဏ်သည် ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ပေးပို့ရရှိထားသော အချက်အလက်အားလုံးကို သော်လည်းကောင်း၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုသော်လည်းကောင်း သင့်လျော်သည်ဟု ယူဆသည့် ကာလအပိုင်းအခြားများတွင် တစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်း ထုတ်ပြန်ကြေညာနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အများပြည်သူနှင့်မသက်ဆိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များကိုမူ ထုတ်ဖော်ကြေညာခြင်းမပြုရ။

အခန်း (၁၀)

ဘဏ်များ၏ နောက်ဆုံးငွေချေးငှားသူအဖြစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း

၅၆။ ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်ရေးအတွက် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကိုကာကွယ်ရန် သို့မဟုတ် လျော့နည်းစေရန်ရည်ရွယ်၍ အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

- (က) ဘဏ်များအား ချေးငွေအကူအညီပေးခြင်း၊
- (ခ) မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ထားသည့် ဘဏ်များ၏ ရုံးချုပ်များနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ နိုင်ငံခြားဘဏ်များ၏ ပင်မရုံးခွဲကိုသာ ငွေထုတ်ချေးခြင်း၊
- (ဂ) မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ထားသော ဘဏ်များ၏ ပြည်ပရှိဘဏ်ခွဲများ၊ ရုံးခွဲများအား ငွေကြေးအကူအညီပေးရန် အစီအစဉ်များကို အခြားသောဗဟိုဘဏ်များနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

၅၇။ ဘဏ်များက ငွေကြေးလွယ်ကူမှုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေရေးအတွက် ငွေရေးကြေးရေးအကူအညီ တောင်းခံလာသည့်အခါ ဗဟိုဘဏ်သည် အောက်ပါအချက်များကိုအခြေခံ၍ သတ်မှတ်စည်းကမ်း ချက်များနှင့်အညီ အချိန်ကာလအားဖြင့် ၉၂ ရက် ထက်မပိုသော ယာယီချေးငွေများကို သင့်လျော် သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ထုတ်ချေးနိုင်သည်-

- (က) ကြွေးမြီပြန်လည်ပေးဆပ်နိုင်စွမ်းရှိပြီး ချေးငွေအတွက် လုံလောက်သော အာမခံပေး နိုင်သည့် ဘဏ်ဖြစ်ခြင်း၊
- (ခ) ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်ရေးကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်နိုင်ရေးအတွက် ငွေရေး ကြေးရေးအကူအညီပေးရန် လိုအပ်သည့် ဘဏ်ဖြစ်ခြင်း။

၅၈။ ဗဟိုဘဏ်သည် သက်ဆိုင်ရာဘဏ်၏ ကုစားမည့်နည်းလမ်းများကို ဖော်ပြထားသော အရေး ယူဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်အပေါ်အခြေခံစဉ်းစား၍ ယင်းချေးငွေအား သက်တမ်း ၉၂ ရက်ထက် မကျော်လွန်သည့် နောက်ထပ်သက်တမ်းတစ်ကြိမ် ထပ်မံတိုးမြှင့်နိုင်သည်။

၅၉။ ဗဟိုဘဏ်သည် အများပြည်သူအကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်ရန်နှင့် အရေးပေါ် ငွေကြေး လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန် လိုအပ်သည်ဟုယူဆသည့်အခါ ချေးငွေကို နောက်ထပ် သက်တမ်းတစ်ကြိမ်မက တိုး၍ထုတ်ချေးနိုင်သည်။

၆၀။ ဗဟိုဘဏ်သည် ချေးငွေရယူသည့်ဘဏ်က ကုစားသည့် အရေးယူဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်း များကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းမရှိကြောင်း သို့မဟုတ် ယင်းအရေးယူဆောင်ရွက်မှုများသည် ရည်မှန်းသည့်အတိုင်း အောင်မြင်မှုမရရှိကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိပါက ယင်းဘဏ်အား သင့်လျော်သော အရေးယူမှုများကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၁၁)

အစိုးရ၏ငွေရေးကြေးရေးကိစ္စရပ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း

၆၁။ ဗဟိုဘဏ်သည် အစိုးရ၏အပ်ငွေများကိုလက်ခံပြီး အစိုးရ၏ကိုယ်စား ယင်းငွေစာရင်းများမှ ငွေပေးချေမှုများ ပြုလုပ်ပေးရမည်။ ထို့ပြင် ယင်းလုပ်ငန်းကို အခြားဘဏ်တစ်ခုကို လွှဲအပ်နိုင်သည်။

၆၂။ ဗဟိုဘဏ်သည် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အစိုးရသို့ ချေးငွေထုတ်ချေး နိုင်သည်။ ထိုသို့ ထုတ်ချေးရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) ချေးငွေအတွက် စည်းကမ်းချက်များကို ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဗဟိုဘဏ်တို့ အခါအား လျော်စွာ ညှိနှိုင်းသတ်မှတ်ရမည်။

(ခ) ချေးငွေများကို အတိုးပေးသော လွှဲပြောင်းနိုင်ခွင့်ရှိသည့် အများဆုံးသက်တမ်း ၉၂ ရက်သာ ရှိသော အစိုးရငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနက အာမခံ ရမည်။

၆၃။ ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အများပြည်သူထံမှ အစိုးရငွေချေး သက်သေခံလက်မှတ်များကို ဝယ်ယူခြင်းနှင့် ရောင်းချခြင်းပြုလုပ်နိုင်သည်။

၆၄။ ဤဥပဒေ စတင် အာဏာတည်သည့်နေ့ရှိ နိုင်ငံတော်သို့ ထုတ်ချေးထားသော ချေးငွေ လက်ကျန်အားလုံးအား အတိုးပေးသော လွှဲပြောင်းနိုင်သည့် အစိုးရငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ် များဖြင့် အစိုးရက ဗဟိုဘဏ်သို့ လွှဲပြောင်းပေးရမည်။ အဆိုပါ အစိုးရငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ် များ ပြန်လည်ရွေးနုတ်ရန်အစီအစဉ်ကို ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဗဟိုဘဏ်တို့ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

၆၅။ ဗဟိုဘဏ်သည် လေ့လာသုံးသပ်ရန် လိုအပ်သောငွေရေးကြေးရေးနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ စာရင်းအင်း၊ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် စာရွက်စာတမ်းများကို အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း များမှ ရရှိနိုင်ခွင့်ရှိရမည်။ ဗဟိုဘဏ်သည် အစိုးရက တောင်းခံလာ၍ဖြစ်စေ၊ မိမိသဘောအလျောက် ဖြစ်စေ မိမိ၏လေ့လာသုံးသပ်ချက်များကို အစိုးရထံ တင်ပြအစီရင်ခံရမည်။

၆၆။ ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အများပြည်သူသို့ ရောင်းချမည့် အစိုးရ၏ ကြေးမြီဆိုင်ရာစာချုပ်စာတမ်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အစိုးရထံ အကြံပေးရမည်။

အခန်း (၁၂)

တာဝန်ခံမှုနှင့် သတင်းအချက်အလက်ထုတ်ပြန်မှု

၆၇။ ဗဟိုဘဏ်သည် ယင်း၏ငွေကြေးမူဝါဒနှင့် ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်ရေး မူဝါဒများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်မှု၊ ရည်ရွယ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် နိုင်ငံတော်၏ငွေရေးကြေးရေး အခြေအနေတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အစိုးရသို့ ဦးစွာတင်ပြ၍ အစိုးရအဖွဲ့မှတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်သို့ တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်ကြိမ် အစီရင်ခံစာတင်ပြရမည်။ ဝန်ကြီးဌာနသို့လည်း ပေးပို့ရမည်။

၆၈။ ဥက္ကဋ္ဌသည် လွှတ်တော်ကျင်းပနေစဉ်အတွင်း ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ယင်း၏ သက်ဆိုင်ရာကော်မတီသို့ ငွေကြေးမူဝါဒ၊ ငွေရေးကြေးရေးစနစ် ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ၊ နိုင်ငံတော်၏ ငွေရေးကြေးရေးအခြေအနေ သို့မဟုတ် ဗဟိုဘဏ်၏ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ လုပ်ငန်း တာဝန်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်ကိစ္စရပ်များကို အစိုးရအဖွဲ့မှတစ်ဆင့် အခါအားလျော်စွာ အစီရင်ခံ တင်ပြရမည်။

၆၉။ ဗဟိုဘဏ်သည် လက်ရှိနှစ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုသတင်းအချက်အလက်များကို အများပြည်သူတို့ သိရှိစေရန် ငွေကြေးမူဝါဒနှင့်ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်ရေးဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာများကို အဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် သုံးလပတ်အလိုက် ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။

အခန်း(၁၃)
ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း

၇၀။ ဗဟိုဘဏ်ကို ဒါရိုက်တာအဖွဲ့ဖြင့် စီမံခန့်ခွဲရမည်။

၇၁။ (က) ဗဟိုဘဏ်၏ဒါရိုက်တာအဖွဲ့ကို အဖွဲ့ဝင် တစ်ဆယ့်တစ်ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။

(ခ) ယင်းအဖွဲ့တွင် အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်ရမည်-

- (၁) နိုင်ငံတော်သမ္မတကခန့်အပ်၍ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကအတည်ပြုပေးသော ဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦး၊
- (၂) နိုင်ငံတော်သမ္မတကခန့်အပ်သော ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှစ်ဦး၊
- (၃) အစိုးရက ခန့်အပ်သော ဗဟိုဘဏ်၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သုံးဦး၊
- (၄) အစိုးရက ခန့်အပ်သော ပြင်ပမှ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူငါးဦး။

(ဂ) ဥက္ကဋ္ဌ နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ တို့၏ သက်တမ်းသည် ငါးနှစ်ဖြစ်ရမည်။ ကျန်အဖွဲ့ဝင်များ၏ သက်တမ်းသည် လေးနှစ်ဖြစ်ရမည်။ အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်များအား သက်တမ်းတစ်ခုထက် ပို၍ ပြန်လည်ခန့်ထားနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ဃ) ဥက္ကဋ္ဌ နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ တို့သည် ဗဟိုဘဏ်၏လုပ်ငန်းတာဝန်များကို အချိန်ပြည့် ထမ်းဆောင်ရမည့်အပြင် အခကြေးငွေရရှိသော အခြားမည်သည့်လုပ်ငန်းကိုမျှ ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုရ။

(င) အဖွဲ့သည် ဗဟိုဘဏ်၏အရာရှိတစ်ဦးအား အဖွဲ့၏အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။

(စ) ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ နှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် ဗဟိုဘဏ်လုပ်ငန်း၊ စီးပွားရေးပညာရပ်၊ ငွေကြေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း၊ ဥပဒေပညာရပ်၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် အတွေ့အကြုံနှင့် ဗဟုသုတ ကြွယ်ဝသူများဖြစ်ရမည်။

၇၂။ ဥက္ကဋ္ဌ နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတို့သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ အရ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၇၃။ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ခန့်ထားခြင်းမပြုရ-

- (က) လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်၊

- (ခ) အစိုးရနှင့် အစိုးရ၏လက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်း မှ လခစားဝန်ထမ်း၊
- (ဂ) နိုင်ငံသားမဟုတ်သူ၊
- (ဃ) အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး၏ ဇနီး၊ ခင်ပွန်းမိဘ၊ သားသမီး၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှမအရင်း၊
- (င) ကုမ္ပဏီ သို့မဟုတ် အစုစပ်လုပ်ငန်း၏ အရာရှိများ၊ ဒါရိုက်တာများ၊ အဓိကအစုရှယ်ယာပိုင်ရှင်များ၊ အစုစပ်ဝင်များ၊
- (စ) ဘဏ်တစ်ခု သို့မဟုတ် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ဝန်ထမ်းများ သို့မဟုတ် အဓိကအစုရှယ်ယာပိုင်ရှင်များ။

ခြွင်းချက်။ ပုဒ်မခွဲ(ခ)ပါ ကန့်သတ်ချက်သည် ပုဒ်မ ၇၁၊ ပုဒ်မခွဲ(ခ)၊ ပုဒ်မခွဲငယ်(၃)ပါ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။

ရှင်းလင်းချက်။ ဤပုဒ်မပါ အဓိကအစုရှယ်ယာပိုင်ရှင်ဆိုသည်မှာ ကုမ္ပဏီ၊ အစုစပ်လုပ်ငန်း သို့မဟုတ် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတွင် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း ထက် ပိုသော အကျိုးခံစားခွင့် ပိုင်ဆိုင်သူကို ဆိုသည်။

- ၇၄။ (က) ဥက္ကဋ္ဌ နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတို့သည် အဖွဲ့က သတ်မှတ်သော လစာနှင့်စရိတ်များကို ခံစားခွင့်ရှိစေရမည်။ ယင်းလစာနှင့်စရိတ်များကို ဗဟိုဘဏ်မှ ကျခံရမည်။
- (ခ) အဖွဲ့ဝင်များသည် အဖွဲ့ကသတ်မှတ်သော ချီးမြှင့်ငွေများ ခံစားခွင့်ရှိစေရမည်။ ယင်း ချီးမြှင့်ငွေကို ဗဟိုဘဏ်မှကျခံရမည်။

၇၅။ ဥက္ကဋ္ဌသည် ဗဟိုဘဏ်၏အကြီးအကဲအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်၍ ဗဟိုဘဏ်၏ နေ့စဉ် လုပ်ငန်းများကို စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် မူဝါဒအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့ကို အဖွဲ့အားတာဝန်ခံပြီး ဆောင်ရွက်ရမည်။

၇၆။ ဥက္ကဋ္ဌသည် ဗဟိုဘဏ်ကိုယ်စား အရေးယူဆောင်ရွက်ရန်၊ သဘောတူစာချုပ်များ ချုပ်ဆိုရန်၊ စာချုပ်စာတမ်းများနှင့် စာချွန်လွှာများကို လက်မှတ်ရေးထိုးရန် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ရှိစေရမည်။ ဥက္ကဋ္ဌသည် အဆိုပါလုပ်ပိုင်ခွင့်များကို အဖွဲ့ကဆုံးဖြတ်သည့်အတိုင်း ဗဟိုဘဏ်၏ အရာရှိများအား လွှဲအပ်နိုင်သည်။

၇၇။ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးသည် အောက်ပါအချက်တစ်ရပ်ရပ်နှင့် ငြိစွန်းပါက အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ရပ်စဲပြီး ဖြစ်ရမည်-

- (က) ပုဒ်မ ၇၃ တွင် ဖော်ပြထားသော ကန့်သတ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်နှင့် ငြိစွန်းခြင်း၊
- (ခ) တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ ထောင်ဒဏ်ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခံရခြင်း၊
- (ဂ) ခန့်အပ်သည့် အာဏာပိုင်ထံ နုတ်ထွက်လွှာတင်၍ ခွင့်ပြုချက်ရရှိခြင်း၊

- (ဃ) မိမိ၏တာဝန်ဝတ္တရားများကို စွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ဝင်အား ခန့်အပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း၏ ဆုံးဖြတ်ခံရခြင်း၊
- (င) အဖွဲ့၏ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ အဖွဲ့၏အစည်းအဝေးတက်ရောက်ရန် တစ်ဆက်တည်း သုံးလပျက်ကွက်ခြင်း။

၇၈။ နုတ်ထွက်သွားသော သို့မဟုတ် ရာထူးမှရပ်စဲခြင်းခံရသော သို့မဟုတ် သေဆုံးသွားသော အဖွဲ့ဝင်၏ ကျန်ရာထူးသက်တမ်းအတွက် ဤဥပဒေပါ သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ညီညွတ်သော သင့်လျော်သူတစ်ဦးဦးကို ဖြည့်စွက်ခန့်ထားရမည်။ ယင်းသို့ ဖြည့်စွက်ခန့်ထားခြင်းကို လစ်လပ်မှု ပေါ်ပေါက်သည့်နေ့မှ သုံးလအတွင်း ပြုလုပ်ရမည်။

၇၉။ အဖွဲ့သည် ဗဟိုဘဏ်၏လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်လျော်သောပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။ ထိုသို့ဖွဲ့စည်းရာတွင် ယင်းကော်မတီများ၏ တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၈၀။ အဖွဲ့သည် ဗဟိုဘဏ်၏လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှာ ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံ တစ်ရပ် ရေးဆွဲထားရှိရမည်။ ယင်းဖွဲ့စည်းပုံအတွင်း လိုအပ်သောအရာထမ်းများနှင့် အမှုထမ်းများကို ခန့်ထားရမည်။

၈၁။ အဖွဲ့သည် ဝန်ထမ်းခန့်ထားခြင်း၊ ရာထူးတိုးမြှင့်ပေးခြင်း၊ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းခြင်း၊ လစာနှင့် စရိတ်များသတ်မှတ်ခြင်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ဗဟိုဘဏ်၏ ဝန်ထမ်းစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို သတ်မှတ်ရမည်။

၈၂။ ဗဟိုဘဏ်၏ အရာထမ်း၊ အမှုထမ်းများသည် အဖွဲ့က ပုဒ်မ ၈၁ အရ သတ်မှတ်သည့် ကာလ အပိုင်းအခြားနှင့်အညီ ရာထူးတွင်ထမ်းရွက်ရမည့်အပြင် ယင်းပုဒ်မအရ သတ်မှတ်သည့် လစာနှင့် စရိတ်ကြေးငွေများကို ခံစားခွင့်ရရှိပြီး သတ်မှတ်သည့် ဝန်ထမ်းစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၈၃။ ဗဟိုဘဏ်သည် အဖွဲ့၏ အတည်ပြုချက်ဖြင့် အောက်ပါတို့ကိုဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

- (က) မိမိ၏ဝန်ထမ်းများသို့ အာမခံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အာမခံမဲ့ဖြင့်ဖြစ်စေ ချေးငွေနှင့် ကြိုတင်ပေးငွေထုတ်ချေးခြင်း၊
- (ခ) မိမိ၏ဝန်ထမ်းများ၊ ဝန်ထမ်းမိသားစုများနှင့် ဝန်ထမ်း၏ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများ၏ အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်ရန် သို့မဟုတ် ယင်းတို့၏အကျိုးငှာ အငြိမ်းစားဝန်ထမ်းရန်ပုံငွေ သို့မဟုတ် အလားတူအစီအစဉ်များ တည်ထောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

- ၈၄။ (က) အဖွဲ့၏အစည်းအဝေးကို တစ်လလျှင် အနည်းဆုံးတစ်ကြိမ် ပြုလုပ်ရမည်။ သို့ရာတွင် ဥက္ကဋ္ဌ၏ ဆန္ဒအရသော်လည်းကောင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌ မရှိသည့်အခါ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ သို့မဟုတ် အဖွဲ့ဝင်အများစု၏ ဆန္ဒအရသော်လည်းကောင်း အစည်းအဝေးကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။
- (ခ) အဖွဲ့ဝင်ဦးရေထက်ဝက်သို့မဟုတ် ထက်ဝက်ထက်ပို၍ တက်ရောက်လျှင် အစည်းအဝေး အထမြောက်သည်။
- (ဂ) ဥက္ကဋ္ဌကလည်းကောင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌ မရှိသည့်အခါ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦးဦးကလည်းကောင်း၊ ယင်းတို့ သုံးဦးလုံးမရှိသည့်အခါ အဖွဲ့ဝင်များက တင်မြှောက်သည့် အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးကလည်းကောင်း အစည်းအဝေးသဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဃ) အဖွဲ့၏ အစည်းအဝေးတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို တက်ရောက်သော အဖွဲ့ဝင်အများစု၏ ဆန္ဒမဲဖြင့်ချမှတ်ရမည်။ မဲအရေအတွက်တူညီနေလျှင် သဘာပတိ၏အဆုံးအဖြတ်မဲ ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရမည်။

၈၅။ အဖွဲ့ဝင်များသည် မိမိနှင့်မိမိ၏မိသားစုဝင်များ၏ ငွေကြေး သို့မဟုတ် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းနှင့် ဆိုင်သော အကျိုးခံစားခွင့်များကိုအဖွဲ့သို့ အပြည့်အစုံတင်ပြရမည်။ ယင်းအကျိုးခံစားခွင့်များနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသောကိစ္စရပ်များကို အဖွဲ့ကအရေးယူဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည့်အခါ သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ဝင်အနေဖြင့် ဆန္ဒမဲပေးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရမည်။ သို့ရာတွင် ဤသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အစည်းအဝေးအထမြောက်ခြင်းသည် မပျက်ပြယ်စေရ။

အခန်း(၁၄)
မတည်ငွေရင်းနှင့် အမြတ်ခွဲဝေမှု

၈၆။ နိုင်ငံတော်သည် ဗဟိုဘဏ်၏ တစ်ဦးတည်းသော အစုရှယ်ယာပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်။ ဗဟိုဘဏ်၏ ခွင့်ပြုမတည်ငွေရင်းသည် ကျပ်သန်းပေါင်း သုံးသိန်း ဖြစ်သည်။ ယင်းအနက် ငွေကျပ် သန်းပေါင်း တစ်သိန်းကို နိုင်ငံတော်က ထည့်ဝင်ပြီးဖြစ်ရမည်။ ဗဟိုဘဏ်၏ ခွင့်ပြုမတည်ငွေရင်းနှင့် ထည့်ဝင်ပြီး မတည်ငွေရင်းတို့ကို အစိုးရ၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် တိုးမြှင့်နိုင်သည်။ မတည်ငွေရင်းများကို လျော့ချခြင်း မပြုရ။

၈၇။ ဗဟိုဘဏ်၏ ရရန်ပိုင်ခွင့်များတန်ဖိုးသည် ပေးရန်တာဝန်များတန်ဖိုးနှင့် ထည့်ဝင်ပြီးမတည် ငွေရင်းနှစ်ရပ်ပေါင်းအောက် လျော့နည်းသည့်အခါ ဗဟိုဘဏ်ကအဆိုပြု၍ အစိုးရက ခွင့်ပြုသည့် အတိုင်း ဝန်ကြီးဌာနသည် အစိုးရငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များကို ဗဟိုဘဏ်သို့ ထုတ်ပေး ရမည်။

၈၈။ ဗဟိုဘဏ်၏နှစ်အလိုက် အသားတင်အမြတ်ငွေတွက်ချက်ရာတွင် နှစ်အတွက် လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအသုံးစရိတ်များကို ထုတ်နုတ်ပြီးနောက် ရလမ်းမရှိသောကြွေးမြီနှင့် ရရန်မသေချာသော

ကြွေးမြီများအတွက် လျာထားခြင်း၊ ရရန်ပိုင်ခွင့်များအတွက် တန်ဖိုးလျှော့လျာထားခြင်း၊ ဝန်ထမ်းများ၏ သက်သာချောင်ချိရေးနှင့် အငြိမ်းစားရန်ပုံငွေများအတွက် လျာထားခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး တွက်ချက်ရမည်။ ဗဟိုဘဏ်သည် လိုအပ်သည်ဟုယူဆသော အခြားကိစ္စရပ်များအတွက် လျာထားခြင်းကိုလည်း အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပြုလုပ်နိုင်သည်။

၈၉။ ဗဟိုဘဏ်သည် အထွေထွေသီးသန့်ငွေကို တည်ထောင်ထားပြီးဖြစ်ရမည်။ နှစ်စဉ် နှစ်ကုန်ဆုံး သည့်အခါ အသားတင်အမြတ်ငွေ၏ လေးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းနှင့်ညီမျှသော ငွေပမာဏကို ကျပ်သန်း ဂဏန်းအလီလီဖြင့် ဗဟိုဘဏ်၏ထည့်ဝင်ပြီး မတည်ငွေရင်း၏ ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်ညီမျှသည်အထိ အထွေထွေသီးသန့်ငွေသို့ ခွဲဝေပေးသွင်းရမည်။ အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အထွေထွေသီးသန့်ငွေသို့ လွှဲပြောင်းသောငွေပမာဏကို နှစ်စဉ်သတ်မှတ်ရာခိုင်နှုန်းထက် ကျော်လွန်၍တိုးမြှင့်နိုင်သည် သို့မဟုတ် အထွေထွေသီးသန့်ငွေ၏ စုစုပေါင်းငွေကို ဗဟိုဘဏ်၏ ထည့်ဝင်ပြီးမတည်ငွေရင်းထက် ကျော်လွန်၍ တိုးမြှင့်နိုင်သည်။

၉၀။ ပုဒ်မ ၈၉ အရ အထွေထွေသီးသန့်ငွေသို့ လွှဲပြောင်းပေးသွင်းပြီးနောက် အသားတင် အမြတ်ငွေမှ ကျန်ရှိငွေကို ပုဒ်မ ၈၇ အရ ထုတ်ပေးထားပြီး ဗဟိုဘဏ်မှ ကိုင်ဆောင်ထားသော အစိုးရငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များကို ရွေးယူရန် အသုံးပြုရမည်။

၉၁။ ဗဟိုဘဏ်သည် နှစ်စဉ်နှစ်ကုန်ဆုံး၍ အရှုံးပေါ်ပေါက်သည့်အခါ အဆိုပါအရှုံးကို ပုဒ်မ ၈၉ အရ တည်ထောင်ထားသော အထွေထွေသီးသန့်ငွေမှ ခုနှိမ်ရမည်။

၉၂။ ဗဟိုဘဏ်သည် ပုဒ်မ ၈၉ နှင့် ပုဒ်မ ၉၀ တို့အရ ခုနှိမ်မှုအားလုံးပြုလုပ်ပြီးနောက် ကျန်ရှိသော အသားတင်အမြတ်လက်ကျန်ငွေကို ကျပ်သန်းဂဏန်းအလီလီဖြင့် နှစ်ကုန်ဆုံးပြီးနောက် နိုင်ငံတော် ၏ အရအသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းသို့ ဆောလျင်စွာ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ရမည်။

၉၃။ ခုနှိမ်မှု သို့မဟုတ် ပေးချေမှုစသည်များ ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ဗဟိုဘဏ်၏ရရန်ပိုင်ခွင့်သည် ပေးရန်တာဝန်များနှင့် ထည့်ဝင်ပြီးမတည်ငွေရင်းနှစ်ရပ်ပေါင်းအောက် လျော့နည်းလိမ့်မည်ဟု ဗဟိုဘဏ်ကယူဆပါက ပုဒ်မ ၈၉ နှင့် ၉၀ တို့ဖြင့် ခွင့်ပြုထားသော ခုနှိမ်မှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၉၂ အရ ပေးချေမှုတစ်စုံတစ်ရာကိုသော်လည်းကောင်း မပြုလုပ်ရ။

၉၄။ ရွှေ၊ အထူးထုတ်ယူခွင့်များ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအသိအမှတ်ပြု ငွေစာရင်းယူနစ်များ သို့မဟုတ် ကျပ်ငွေဖြင့် တန်ဖိုးသင့်ထားသော နိုင်ငံခြားငွေကြေးတို့၏ တန်ဖိုးများ သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်းများတွင် တစ်စုံတစ်ရာပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဗဟိုဘဏ်၏ ရွှေ၊ အထူးထုတ်ယူ ခွင့်များ သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားငွေကြေးများဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ယင်းတို့ဖြင့် တန်ဖိုးသတ်မှတ်၍ဖြစ်စေ၊

ရရန်ပိုင်ခွင့်များ သို့မဟုတ် ပေးရန်တာဝန်များကို တန်ဖိုးသတ်မှတ်ခြင်းကြောင့် ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာမှုများအတွက် အထူးသီးသန့်ငွေစာရင်းတစ်ရပ် တည်ထောင်ထားရမည်။

၉၅။ (က) ရွှေ့ အထူးထုတ်ယူခွင့်များ၊ နိုင်ငံခြားငွေကြေးများနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အသိအမှတ်ပြုငွေစာရင်းယူနစ်များ၏ ကျပ်ငွေတန်ဖိုးများကို နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်းပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ပြန်လည်တန်ဖိုးသတ်မှတ်ရာတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဗဟိုဘဏ်၏ မည်သည့်နှစ်မှ မည်သည့်အသားတင်အမြတ်ကိုမဆို ယင်းအထူးသီးသန့်ငွေစာရင်းသို့ မြို့ရှင် စာရင်းရေးသွင်းရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ပြောင်းလဲမှုတစ်ခုခုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဗဟိုဘဏ်၏ မည်သည့်နှစ်မှ မည်သည့်အသားတင်အရှုံးကိုမဆို ယင်းအထူးသီးသန့်ငွေစာရင်းရှိ မြို့ရှင်လက်ကျန်မှ ခုနှိမ်ရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် ရည်ညွှန်းသော အသားတင်အမြတ်သည်လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) တွင် ရည်ညွှန်းသော အသားတင်အရှုံးသည်လည်းကောင်း ဗဟိုဘဏ်၏ နှစ်စဉ်အသားတင်အမြတ်ငွေတွက်ချက်ရာတွင် မပါဝင်စေရ။

၉၆။ ဗဟိုဘဏ်သည် ဝင်ငွေအပေါ် ကောက်ခံသည့်အခွန်များ၊ တံဆိပ်ခေါင်းခွန်များ သို့မဟုတ် အလားတူ အခွန်များနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအပေါ် အခွန်စည်းကြပ်မှုများမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရရှိစေရမည်။

၉၇။ ဗဟိုဘဏ်သည်-

(က) မိမိ၏ ဘဏ္ဍာငွေအပေါ် ရပ်တည်၍ မိမိ၏ ဘဏ္ဍာငွေအစီအစဉ်ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တစ်နှစ်မစမီ ဗဟိုဘဏ်၏ နှစ်စဉ် အရအသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းကို ရေးဆွဲ၍အဖွဲ့သို့ တင်ပြအတည်ပြုချက်ရယူရမည်။ အဖွဲ့က အတည်ပြုပြီးသော နှစ်စဉ် အရအသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းကို အစိုးရသို့ အစီရင်ခံ တင်ပြရမည်။

(ဂ) အဖွဲ့သည် နှစ်စဉ် အရအသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် အလို့ငှာ ဌာနတွင်းစည်းမျဉ်းများကို ချမှတ်ရမည်။

၉၈။ (က) ဗဟိုဘဏ်၏စာရင်းများကို ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်က စစ်ဆေးရမည်။

(ခ) ဗဟိုဘဏ်သည် နှစ်စဉ် နှစ်ကုန်ဆုံးတိုင်း နှစ်ချုပ်ငွေစာရင်းရှင်းတမ်းများကို ရေးဆွဲရမည်။ ဗဟိုဘဏ်သည် ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်က မှန်ကန်ကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုးသည့် အရှုံးအမြတ်စာရင်းနှင့် လက်ကျန်ရှင်းတမ်းတို့နှင့်အတူ နှစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာကို အစိုးရသို့ နှစ်ကုန်ဆုံးပြီးနောက် ခြောက်လအတွင်း တင်ပြရမည်။

- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရတင်ပြပြီးနောက် ဗဟိုဘဏ်သည် နှစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာကို အများသိရှိစေရန် ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။

အခန်း (၁၅)

တားမြစ်ချက်များ

၉၉။ မည်သူမျှဗဟိုဘဏ်၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ အောက်ပါတို့ကို မပြုရ-

- (က) ငွေစက္ကူ သို့မဟုတ် ဒင်္ဂါးတစ်ခုခုကိုဖြတ်တောက်ခြင်း၊ ဆုတ်ဖြဲခြင်း သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် ပုံသဏ္ဍာန်ပျက်ယွင်းအောင် ပြုလုပ်ခြင်း၊
- (ခ) ငွေစက္ကူတစ်ခုခုကို အလွန်အကျွံ အသွင်သဏ္ဍာန်ပျက်ယွင်းစေခြင်း၊
- (ဂ) ငွေစက္ကူကိုဖြစ်စေ၊ ဒင်္ဂါးကိုဖြစ်စေ အကျိုးအမြတ်ရယူလိုခြင်းငှာ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း။

၁၀၀။ ဗဟိုဘဏ်၏ မည်သည့်အဖွဲ့ဝင်၊ ဝန်ထမ်း သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်မျှ မိမိ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကိုဆောင်ရွက်ရာမှသိရှိလာသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး၏ အပေးအယူပြုလုပ်မှုများ၊ မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း၊ ဝင်ငွေပမာဏ သို့မဟုတ် ဝင်ငွေရလမ်း၊ အမြတ်များ၊ အရှုံးများ သို့မဟုတ် အသုံးစရိတ်များနှင့်ဆက်စပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ဥပဒေအရ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း၊ စစ်ဆေးစေခြင်း သို့မဟုတ် ကြေညာခြင်းမပြုရ။

၁၀၁။ မည်သူမျှ ငွေစက္ကူများ၊ ဒင်္ဂါးများ သို့မဟုတ် ဗဟိုဘဏ်ကထုတ်ဝေသော တောင်းဆိုသည့် အခါ ကိုင်ဆောင်သူသို့ ပေးချေရမည်ဖြစ်သော စာချုပ်စာတမ်းတစ်မျိုးမျိုးကို ထုတ်ဝေခြင်း၊ အတုပြုလုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် အတုကို ပြည်ပမှတင်သွင်းခြင်းမပြုရ။

အခန်း (၁၆)

ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်

၁၀၂။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၉၉ ပါ တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ နှစ်နှစ်ထက် မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။ ထို့ပြင် သက်သေခံပစ္စည်းများကိုလည်း ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းရမည်။

၁၀၃။ မည်သည့်ဗဟိုဘဏ်အဖွဲ့ဝင်၊ ဝန်ထမ်း သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်မဆို ပုဒ်မ ၁၀၀ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ နှစ်နှစ်ထက် မပိုသော ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၁၀၄။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၁၀၁ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို အနည်းဆုံးထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်မှ အများဆုံး တစ်သက်တစ်ကျွန်းဒဏ် အထိ ချမှတ်ရမည်။ ထို့ပြင် သက်သေခံပစ္စည်းများကိုလည်း ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ်သိမ်းဆည်းရမည်။

၁၀၅။ မည်သူမဆို ဤဥပဒေအရ ပြစ်မှုတစ်ခုခုကျူးလွန်ခြင်းကို အားပေးကူညီလျှင်ဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်ရန်အားထုတ်လျှင်ဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်ရန်ပူးပေါင်းကြံစည်လျှင်ဖြစ်စေ ယင်းပြစ်မှုအတွက် ဤဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရမည်။

အခန်း (၁၇)

အထွေထွေ

၁၀၆။ ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုများအနက် ပုဒ်မ ၁၀၂ နှင့် ပုဒ်မ ၁၀၃ တို့ကို ရဲအရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြစ်မှုများအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

၁၀၇။ ပုဒ်မ ၁၀၂ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၀၃ အရ တရားစွဲဆိုရာတွင် ဗဟိုဘဏ်၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် ရယူရမည်။

၁၀၈။ တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်တွင် မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ ဗဟိုဘဏ်သို့ပေးရန်ရှိသည့် ကြွေးမြီ များကို နိုင်ငံတော်က ရရန်ပိုင်ခွင့်များမှတစ်ပါး အခြားရရန်ပိုင်ခွင့်အားလုံးထက် ဦးစားပေးရမည်။

၁၀၉။ မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများ အက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ဗဟိုဘဏ်နှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။

၁၁၀။ ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အပိုဒ် ၁၄၉ သည် ဗဟိုဘဏ်က တရားစွဲဆို သည့်အမှုအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

၁၁၁။ ဗဟိုဘဏ်သည် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်ဥပဒေ (နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက် ရေးအဖွဲ့ ဥပဒေအမှတ် ၁၅/၉၀) အရ တည်ထောင်ထားသော မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်ပိုင် ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းနှင့် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းများကိုလည်းကောင်း၊ ဆောင်ရွက်ဆဲ လုပ်ငန်းများကိုလည်းကောင်း၊ ဆောင်ရွက်ပြီးလုပ်ငန်းများကိုလည်းကောင်း၊ ရရန်ပိုင်ခွင့်နှင့် ပေးရန် တာဝန်များကိုလည်းကောင်း အသီးသီးဆက်ခံရမည်။

၁၁၂။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်ဥပဒေ (နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဥပဒေ အမှတ် ၁၅/ ၉၀) အရ တည်ထောင်ထားသော မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်က ပြုလုပ်ခဲ့သည့် သို့မဟုတ် ချုပ်ဆိုခဲ့သည့် သဘောတူစာချုပ်များသည် ဤဥပဒေအရ ဆက်ခံသည့် ဗဟိုဘဏ်က ချုပ်ဆိုသည့် သဘောတူစာချုပ်များဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၁၃။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်ဥပဒေ (နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဥပဒေ အမှတ် ၁၅/၉၀) ကို ဤဥပဒေဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။ ယင်းဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သော်လည်း ယင်းဥပဒေအရတည်ထောင်ထားရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ် ဒါရိုက်တာအဖွဲ့သည် ဤဥပဒေ အရဆက်ခံမည့် ဒါရိုက်တာအဖွဲ့အား တာဝန်ဝတ္တရားများ လွှဲအပ်ပေးသည့်နေ့အထိ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိစေရမည်။

၁၁၄။ ရုပ်သိမ်းလိုက်သည့်မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်ဥပဒေ(နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက် ရေးအဖွဲ့ ဥပဒေအမှတ် ၁၅/၉၀) အရဖြစ်စေ၊ အခြားလုပ်ပိုင်ခွင့်တစ်ခုခုအရဖြစ်စေ ထုတ်ပြန်သည့် နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းများ၊ စည်းကမ်းများ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များသည် ဤဥပဒေနှင့် မဆန့်ကျင်သရွေ့ သို့မဟုတ် ရုပ်သိမ်းခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုသေးသရွေ့ ဆက်လက် အကျိုးသက်ရောက်စေရမည့်အပြင် ဤဥပဒေနှင့်အညီထုတ်ပြန်သည့် နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်း များ၊ စည်းကမ်းများ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များဖြစ်သည်ဟူ၍ မှတ်ယူရမည်။

၁၁၅။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဤဥပဒေအရ ပေးအပ်သောတာဝန်ကို သဘောရိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်သူကို ပြစ်မှုကြောင်းအရသော်လည်းကောင်း၊ တရားမကြောင်းအရသော်လည်းကောင်း အရေးယူခြင်းမပြုရ။

၁၁၆။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဗဟိုဘဏ်သည် လိုအပ်သော အမိန့်ကြော်ငြာစာများ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

(ပုံ) သိန်းစိန်
နိုင်ငံတော်သမ္မတ
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်